

Egészségügyi dolgozók kitüntetése

Hétfőn az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének Szentkirályi utcai Semmelweis-termében ünnepséget rendeztek a nagy magyar orvostudós, Semmelweis Ignác születésének évfordulója alkalmából. A több mint két évtizedes hagyománynak megfelelően ezen a rendezvényen adták át a Kiváló Orvos, Erdemes Orvos, illetve a Kiváló Gyógyszerész, Erdemes Gyógyszerész, valamint az Egészségügyi Kiváló Dolgozója kitüntetések. Az évforduló alkalmából 102-en részesültek a megtisztelő elismerésben.

Az ünnepélyes esemény résztvevőit — akik között ott volt dr. Medve László egészségügyi miniszterhelyettes, dr. Vidovszky Kálmán, az MSZMP Központi Bizottsága egészségpolitikai alosztályának vezetője, dr. Darabos Pál, az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének főtitkára és dr. Gyűszű Miklós, a Magyar Vöröskereszt főtitkárhelyettese — dr. Aczél György egészségügyi miniszterhelyettes köszöntötte, majd dr. Zsögön Éva egészségügyi államtitkár mondott beszédet, majd átadta a kitüntetéseket.

Az egészségügy területén végzett kimagasló munkájáért a Kiváló Orvos kitüntetést kapta Csongrád megyéből dr. Tóth Károly, a Szegei Orvostudományi Egyetem tanára. Az Erdemes Orvos kitüntetést vette át dr.

Balázs Gabriella Sebestyén Jánosné, a deszki községi tanács körzeti orvosa. A Kiváló Gyógyszerész kitüntetésben részesült Tichy Béla, a Szegei Gyógyszertári Központ gyógyszerértékesítője; az Erdemes Gyógyszerész kitüntetést kapta dr. Kata Mihály, a Szegei Orvostudományi Egyetem adjunktusa.

A Szegei Orvostudományi Egyetem szemészeti klinikájának tantermében tegnap rendezték a Semmelweis emlékünnepélyt, ahol kitüntetéseket, jutalmakat adták át. Az Egészségügyi Kiváló Dolgozója kitüntetést adományozta az egészségügyi

miniszter Ormos Tivadarné ápolónőnek. Miniszteri dicséretben és a vele járó jutalomban részesültek Lovai Ferencné, Merfesz Zoltánné, Makra Irén osztályvezető ápolónők, Szegei Istvánné fogászati asszisztensnő és Tyeplik Tiborné ápolónő. Az aranykoszorús törzsgárda-kitüntetéseket — negyedszázados, illetve azt meghaladó munkájukkal — dr. Ivánovits György akadémikus, egyetemi tanár, Lehotay Mátyásné ápolónő, Popán János állatgondozó, Pallagh Lajos főápoló, Bedő Katalin ápolónő, Dinnyés János laboráns és dr. Németh András docens érdemelték ki.

Szénbányászati tröszt, 85 ezer dolgozóval

Új tröszt kezdte meg működését hétfőn Tatabányán. A nehézipari miniszter — a Minisztertanács jóváhagyásával — hozta létre a Magyar Szénbányászati Trösztöt, amely a kilenc hazai szénbánya vállalat munkáját korábban koordináló Egyesült Magyar Szénbányák (EMSZ) helyett, de attól lényegesen eltérő jogkörrel és tartalommal irányítja majd a hazai szénbányászatot. Az új szervezet a legnagyobb magyarországi tröszt, ugyanis 85 000 dolgozó tartozik hozzá. Székhelyül nemcsak azért választották Tatabányát, mert Komárom megye a hazai szénbányászat legjelentősebb központja, hanem azért is, mert működési feltételeit itt tudták a legjobban biztosítani.

Két nap alatt háromhónapi csapadék

Makón házakat fenyeget a belvíz

Makói házak vízben

Somogyi, Károlyné felvétele

Eddig a Tiszán és mellékfolyóin kialakult nagy árhullámok szőlőtájak munkáiban az árvíz elleni védekezéseket, most pedig, az elmúlt hét utolsó két napján, a nagy tömegű csapadék idézett elő veszélyes helyzeteket Szegeden, Makón, Hódmezővásárhelyen, Nagylakon, Apátfalván, Küköbházán. Kardos Imre főmérnök, az AT-VIZIG igazgatóhelyettese tegnap arról tájékoztatót, hogy a Maros völgyében mintegy 30 kilométeres szélességben olyan mennyiségű csapadék hullott le, amely háromhónapi átlagnak is megfelelne. A mért csapadékérték 70—100 milliméter szombaton és vasárnap. Makón sok utcában mintegy 340—350 ház került veszélyes helyzetbe.

A mentésbe, a víz elhárításába aktívan avatkozott be az AT-VIZIG belvízvédelmi készütsége, a tűzoltók, a vízgazdálkodási tanszék

Mintegy 18—20 házból Makón kilakoltatták a legveszélyesebb helyzetbe kerülteket. A víz elvezetésére 28 darab nagy teljesítményű szivattyút állítottak be, hogy a veszélyes helyzetet elhárítsák. Szombaton és vasárnap Szegeden 41 milliméter csapadék hullott le, egész héten pedig 167,6 milliméter. A talaj teljesen megtelt, s ennek következtében Tápén és Alsóvároson egyes helyeken megállt a víz, amelynek elhárítását azonnal megkezdték, ugyanakkor másodfokú belvízvédelmi készütséget rendeltek el. Hódmezővásárhelyen, Makón, Apátfalván, Kiszomboron harmadfokú a belvízvédelmi készütség. Az eddigi becslés szerint Csongrád megyében 12 ezer 600 hektár vetés, termőföld, kalászos, kapások kerültek víz alá, az összes elöntés a réteket és legelőket is beleszámítva,

mintegy 20 ezer hektárra terjed. A nagy esőzés hatására a Körösökön és a Maroson ismételtén újabb árhullám alakult ki, és van levonulóban. Ez azonban nem befolyásolja lényegesen Szegednél a Tisza vízállását, amely változatlanul apadó tendenciájú. A Tisza végig apad, miután Szolnoknál 802 centiméter magasan tetőzött, s ez az árhullám ellapulva és lassan vonul lefelé.

L. F.

Orvosi műszerek

Tízszáz nagyobb szériák gyártását teszi lehetővé a magyar orvosi műszergyártásban a nemzetközi gyártmányoszkosítás és együttműködés, s a Medicor gyárt-

Eszmezsere a munkahelyi demokráciáról

Közvetve, közvetlenül

Vigyázzunk, véletlenül se kerüljön a címben levő két szó közé — a vessző helyett — egy harmadik. Nem közvetve vagy közvetlenül, hanem közvetve és közvetlenül egyaránt élnie, léteznie kell a munkahelyi demokráciának. Azonos tartalom más-más formái, megjelenítési csupán. Nincsenek alá- és fölérendelt viszonyban. Egyformán fontosak. Egyformán fejlesztésre szorulnak.

A bizalom kötelez

Ismerős mondat. Sűrűn hallani. Főként a különböző testületek tagjainak megválasztásakor. Az üzemi, a munkahelyi demokrácia közvetett érvényesítését ugyanis a dolgozók testületekre bízzák. Például a pártbizottságra. A vállalati szakszervezeti tanácsra, bizottságra. Az alsóbb szintű párt- és KISZ-vezetőségekre. szakszervezeti műhelybizottságokra. S egyebek között a vállalati felügyelő bizottságra, hiszen annak is vannak munkás tagjai. Aki-ke, sok más, tisztséget kapott társukkal együtt, kötelez a bizalom. Kérdés, mire kötelezi őket?

Természetesen arra, hogy ismerjék a testület elé kerülő ügyeket, mondják el véleményüket, s persze, azokat szintén, akik megválasztották őket. Legyenek kritikusok, igényesek, kezdeményezők, ne gépiesen bólogtatók...

Lassítsuk csak gondolataink szárnyait, nehogy a felhők közé ragadjanak benünket. Maradjunk a földön. Elvben helytállóak azok a követelmények, amelyeket fentebb sorolni kezdtünk. A gyakorlatban azonban a közvetett demokrácia fórumainak ténykedése a munkahelyek egy részén azért formális, azért keveset ér, mert semmi más, pusztán — ahogy ezt az üzemi szóhasználat csúfolja — néhány hegyibeszéd hangzik el. A vezetők a szakterület illetékesei, számadatok és szakmai kifejezések tömegét

zúdítják a hallgatóságra. Igyekeznek „tudományosak” lenni, de legjobb esetben is annyi marad meg a résztvevők többségének fejében, hogy „kellene” sok minden kellene. Hogyan, mi módon? Erről nem esett szó, erről nem kérték a testület tagjainak véleményét. Holott ott kezdődött volna a kollektív munka, a demokrácia közvetett fórumának hasznossága.

Esetleges, rendezetlen annak gyakorlata, hogy mit érdemes, mit kell e fórumok elé terjeszteni. A jelenleginél világosabb — általi és szakszervezeti — utasításokra, irányelvekre van szükség.

A szó elrepül...

Az írás viszont megmarad — tartja a közhiedelem. De öreg hiba, hogy sokszor az írás sem ér sokat. Könynyű ez is, „elrepül”. Hiszen — áttérve a munkahelyi demokrácia közvetlen formáira — jegyzőkönyv, emlékeztető, összefoglaló készül a termelési tanácskozásról, az üzemi munkásgyűlésről, a brigádtérkezeltről, a brigádtérkezeltről, s ágazati tanácskozásáról, az ifjúsági parlamentről, a törzsgárda összejöveteléről, a műszaki konferenciáról, a párt- és szakszervezeti, KISZ-taggyűlésről... Azaz tekintélyes a fórumok száma. Nem kevésbé az ott elhangzó észrevételek, javaslatoké, bírálatoké. Csak éppen...

... azt szeretnénk, hogy hatékonyabban működjön demokráciánk, és nem úgy, ahogy ma még sok helyen előfordul; a dolgozók elmondják ugyan a véleményüket, a vezetők meg is köszönik azt, de minden marad a régiben — állapította meg Kádár János 1974. március 28-án, a nyíregyházi pártaktíván. Azaz csak a szó meg az írás nem elég. Arra is szükség van, hogy a kötelező cselekvés módjait kimunkáljuk. A vezetők személyes felelősségének érvényesítését a dolgozók közvet-

len tapasztalatainak hasznosításában.

Formalitások helyett

Napjainkban — mind a dolgozók szemléletét, mind társadalmi viszonyainkat tekintve — eljutottunk addig, hogy a közvetett és a közvetlen fórumoknak érdemi szerepet, hatáskört, ha úgy tetszik jogkört szánunk. A formálisok helyett. Formailag ugyanis élnek a termelési tanácskozások. Rendszeresen megtartják azokat stb. Am mi múlik a dolgozóknak ezen az összejevételén? Döntenek a kiváló címre javasoltakról. Kész.

Vajon ma már elég ez? Hiszen az emberek politikai, műveltségi, s persze szakmai szintje is, jóval fölül áll az egykorinak. Igényük van tehát a föbbre. Arra például, hogy — akár a termelési tanácskozások új jellegű lebonyolítása, akár más forma keretében — érdemben mondhasanak véleményét közvetlen munkahelyi vezetőjükről, a gazdasági munka egészéről.

A Munkaügyi Minisztérium és a Szakszervezetek Országos Tanácsa tavaly végzett, széles körű együttes vizsgálata egyebek között megállapította, hogy a dolgozók nagy többsége nem a munkahelyi demokráziát új fórumai után áhítozik, hanem a megtevők hatásos működését kívánja. A tömeges vélemény jó jelzőrendszer! Kifejezi az igényeket csakúgy, mint a lehetségeket. Azt, hogy a formák, értekezletek, tanácskozások gyarapítása helyett érdemi feladatokat kell rábíznunk a megtevőkre. Esetleg úgy, hogy — sok más mellett — a brigádtérkezeltről értekezletek előzetes véleményét nyilvánítanak az üzemi vezetők bizonyos körében a ki-nevezéshez. Esetleg úgy, hogy az üzemi szakszervezeti bizottságokban ne csak a megválasztottak legyenek ott, hanem az adott terület szocialista brigádjaik képviselői szintén.

M. O.

Kölcsönös bizalom

A határőrök és a lakosság kapcsolatai — Három párt-végrehajtóbizottság együttes ülése

A szegedi járási párt-végrehajtóbizottság, a kiskunhalasi és az orosházi határőrkerület párt-végrehajtóbizottsága tegnap, hétfőn együttes ülést tartott Rószkén. Azért ebben a helységben, mert a „Határőr község” címet viseli és példás a kapcsolat a határőrség és a lakosság, az őrs és a községi párt- és tanács szervek, a térszervezetek, valamint az iskola között. A megbeszélésen részt vett és felszólalt Gém László, a határőrség pártbizottságának titkára is.

Az ülés témája a határőrség, a határrend, az őrsök kapcsolata a lakossággal, szociális a községek életében volt. A határrend része hazánk általános, törvényes rendjének. Államhatáraink védelme, őrzése kötelesség, s

ennek a katonák — akik nyilvánvalóan a nép sűrűjéből valók — a lakosság támogatásával tesznek eleget. Szabályos útiokmányokkal — köztudottan — utazhatnak külföldre a magyar állampolgárok, s szívesen fogadjunk minden tisztesleges szándékkal ide érkezőt. Van azonban olyan emberek — büntetett előéletűek, a felelősségrevonás elől menekülők, kalandvágyó fiatalok —, akik illegálisan kísérik meg a határ átlépését. Hazánk lakosságának igen kis töredéke ez, de velük, vagy a bűnös szándékkal érkező némely külföldivel szemben ébernek kell lennünk. Például Rószkén, Tiszaszegeden és Újszentivánon öregek és fiatalok vigyázó szemmel kísérik a gyanús idegent.

Az őrsök tisztjei és sorállományja jelentős tényező a határmenti községek életében. Közreműködnek a lakosság tájékoztatásában, ott vannak a közélet sok fórumán, a helyi kulturális életben stb. A községekben a határőrök szeretik; kölcsönös a bizalom, a tisztelet a határőrök és a lakosság között.

Az ülés — egyebek között — kiemelte: a kialakult együttműködés további tökéletesítésére adottak a fel-

tételek. Hangoztatták: az őrsök és a községek párt-, állami és térszervei, az iskolák szélesítsék azt a munkálkodásukat, ami a fiatalok körében erősíti a szocialista hazafiságot, az internacionalizmus tudatát. Ennek kapcsán merült föl, hogy az őrsőkre bevonuló újoncok számára készítsenek a községekben olyan helytörténeti összeállítást, amelyből képet kaphatnak arról a vidékről, ahol szolgálatot teljesítenek.

Helyes, hogy időközönként a határmenti községek párt- és tanács szervei is értekeznek a határőrség és a lakosság kapcsolatát, az ezzel összefüggő tennivalókat. A „Határőr község” címet kiérdemelt helységekben — foglalt állást az együttes ülés — minden évben tanácsulés emlékezzenek a cím elnyerésének évfordulójára, öt-évenként pedig rendezzenek határőrünnepséget.

A tanácskozáson számosan szólaltak fel, tettek észrevételeket. Az együttes ülés állásfoglalását a határmenti községek párt- és állami szervei, az őrsök megtárgyalják. A cél: erősödjék a határőrség és a lakosság közötti kapcsolata, a határ együttes óvása; segítsék a katonák szóval és tettel megjobban a községek fejlődését.